

พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558

ยุทธพงศ์ ปิ่นอนงค์
นิติกรชำนาญการพิเศษ
กลุ่มงานบริการวิชาการ 1 สำนักวิชาการ

ที่มาและความสำคัญของการปราบปรามการค้ามนุษย์

ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เกิดขึ้นในประเทศไทยนั้นทุกรัฐบาลได้มีความพยายามแก้ไขมาโดยตลอด แม้จะมีอุปสรรคของการทำงานทั้งในแง่ของจำนวนบุคลากร งบประมาณ และกฎหมายที่ล้าสมัย หลาย ๆ ปัจจัยอย่างที่เกิดขึ้นตลอดเวลาทำให้มีหน่วยงานระหว่างประเทศได้เสนอแนะแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวเพื่อแก้ไขเยียวยาและบรรเทาผลกระทบในการค้ามนุษย์ โดยสถานการณ์ความรุนแรงในแต่ละปีนั้นมีเพิ่มมากขึ้นส่งผลกระทบต่อในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ให้อยู่ในวงจำกัดนั้นทำได้ยากยิ่งขึ้น และเป็นการยากสำหรับประเทศไทยในการที่จะชี้แจงต่อหน่วยงานระหว่างประเทศได้อย่างชัดเจน เพราะปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขจากหลาย ๆ ฝ่าย ทั้งจากประเทศต้นทางของปัญหาการค้ามนุษย์ ตลอดจนปัญหาความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน

ประเทศไทยได้ลงนามอนุสัญญาเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร (United Nations Convention Against Transnational Organized Crime) เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2543 รวมทั้งได้ลงนามพิธีสารว่าด้วยการป้องกัน ปราบปราม และลงโทษการค้ามนุษย์ โดยเฉพาะสตรีและเด็ก (Protocol to Prevent, Suppress and Punish Trafficking in Persons, Especially Women and Children) และพิธีสารว่าด้วยการต่อต้านการลักลอบขนผู้โยกย้ายถิ่นฐานโดยทางบก ทะเล และอากาศ (Protocol Against the Smuggling of Migrants by Land, Sea and Air) เมื่อเดือนธันวาคม พ.ศ. 2544 ต่อมาในวันที่ 6 สิงหาคม พ.ศ. 2547 ประเทศไทยได้หยิบยกปัญหาการค้ามนุษย์เป็นวาระแห่งชาติที่ต้องดำเนินการแก้ไขอย่างเร่งด่วนและจริงจัง โดยเห็นว่า เหยื่อ คือ เหยื่อ ไม่ใช่อาชญากร และต้องไม่ถูกดำเนินคดี แต่ต้องเยียวยาฟื้นฟูเพื่อดูแลเหยื่อจากการค้ามนุษย์ให้กลับคืนสู่สังคมได้ แต่ต้องจัดการอย่างเด็ดขาดกับผู้ค้ามนุษย์ทุกรูปแบบ หลังจากนั้นประเทศไทยได้มีการบังคับใช้พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 และพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการมีส่วนร่วมในองค์กรอาชญากรรมข้ามชาติ พ.ศ. 2556 ในเวลาเดียวกันประเทศไทยได้เข้าเป็นทั้งภาคีอนุสัญญาฯ และพิธีสารว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์ฯ เมื่อวันที่ 16 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556

โดยภาพรวมสถานการณ์การค้ามนุษย์ในประเทศไทยยังจำเป็นต้องมีการแก้ไขปัญหาอย่างจริงจัง และตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศสหรัฐอเมริกา ได้แถลงรายงานประจำปี เรื่องสถานการณ์การค้ามนุษย์ ประจำปี 2558 ที่ กรุงวอชิงตัน ดีซี เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม พ.ศ. 2558 โดยรายงานถึงสภาพภูมิศาสตร์ของประเทศไทยอยู่ในสถานะประเทศต้นทาง ทางผ่านและเส้นทางปลายทางของการค้ามนุษย์

ด้วยเหตุดังกล่าวนี้นโยบายของรัฐบาลไทย ได้ดำเนินมาตรการเพื่อการแก้ไข ป้องกัน และปราบปราม การค้ามนุษย์ โดยให้ความสำคัญผู้เสียหายจากการค้ามนุษย์เป็นหลัก (Victim-Centered)

การบังคับใช้กฎหมายตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 ในบางส่วนของบทบัญญัติขณะนี้ไม่เหมาะสมกับเหตุการณ์ความรุนแรงของการค้ามนุษย์ในปัจจุบันที่มีความซับซ้อน และถือว่าเป็นอาชญากรรมข้ามชาติที่ทุกชาติให้ความสำคัญ เพราะถือได้ว่าเป็นภัยคุกคามที่มนุษย์ทำกับมนุษย์ด้วยกันเอง จำเป็นอย่างยิ่งที่รัฐบาลภายใต้การนำของ พลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา ได้นำเสนอร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. ตามหนังสือที่ นร 0503/7186 ลงวันที่ 7 มีนาคม พ.ศ. 2558 เพื่อยืนยันถึงความตั้งใจของรัฐบาลในการสร้างความเชื่อมั่นในการลดปัญหาการค้ามนุษย์ให้เป็นไปอย่างได้ผลดีและยั่งยืน สะท้อนถึงความเชื่อมั่นต่อหน่วยงานระหว่างประเทศในการเฝ้าติดตามปัญหาดังกล่าวในประเทศไทย โดยร่างพระราชบัญญัติฉบับดังกล่าวได้ผ่านเป็นกฎหมาย มีชื่อว่า พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558 และได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 132 ตอนที่ 34 ก วันที่ 28 เมษายน พ.ศ. 2558

ความหมายและคำจำกัดความของการค้ามนุษย์¹

ในอดีตตามอนุสัญญาว่าด้วยการปราบปรามการค้ามนุษย์และเอารัดเอาเปรียบจากการค้าประเวณีของผู้อื่น ค.ศ. 1949 (1949 Convention for the suppression of the traffic in persons and of the exploitation of the prostitution of others) ได้ให้ความหมายการค้ามนุษย์ว่า เป็นการเคลื่อนย้ายบุคคลข้ามพรมแดนเพื่อการค้าประเวณีเพียงอย่างเดียว

ปัจจุบัน องค์การสหประชาชาติได้ให้คำนิยามของการค้ามนุษย์ไว้ในพิธีสารแนบท้ายอนุสัญญาสหประชาชาติเพื่อต่อต้านอาชญากรรมข้ามชาติที่จัดตั้งในลักษณะองค์กร ค.ศ. 2000 (United Nation against Transnational Organized Crime) โดยพิธีสารฉบับดังกล่าวมีชื่อว่า พิธีสารเพื่อป้องกันปราบปรามและลงโทษการค้ามนุษย์โดยเฉพาะสตรีและเด็ก ตามข้อ 3 ได้ให้คำนิยามของการค้ามนุษย์ (Trafficking in persons) หมายถึง การจัดหา ขนส่ง โยกย้าย ให้ที่พักอาศัยหรือรับบุคคลด้วยวิธีการคุกคาม ข่มขู่ หรือการใช้กำลัง หรือการบีบบังคับในรูปแบบอื่น การลักพาตัว การใช้อุบาย หลอกลวง หรือการใช้อำนาจ หรือสภาพที่อ่อนแอเพราะบางในทางมิชอบ หรือการให้ หรือการได้เงิน หรือผลประโยชน์เพื่อให้ได้ความยินยอมของบุคคลที่มีความควบคุมเหนือบุคคลอื่น เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสวงหาประโยชน์ การแสวงหาประโยชน์จะรวมถึงอย่างน้อยที่สุดการแสวงหาประโยชน์จากการค้าประเวณีของบุคคลอื่น หรือการแสวงหาประโยชน์ทางเพศในรูปแบบอื่น การใช้แรงงาน หรือบริการโดยกดขี่ทารุณ การเป็นทาส หรือการกระทำอื่นเสมือนการเอาคนลงเป็นทาส การทำให้ตกอยู่ใต้อำนาจ หรือการตัดอวัยวะออกจากร่างกาย

¹ อีเลน เพียร์สัน, การค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน กับนิยามใหม่ของการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ แพลโดย กุลวดี ทองไพบูลย์.

(กรุงเทพมหานคร: มูลนิธิผู้หญิง. 2545) หน้า 22.

องค์ประกอบที่สำคัญของนิยาม การค้ำมนุษย์ คือ

1. การกระทำ (Action) ได้แก่ เป็นฐานะ จัดหา ล่อไป ชักพาไป ชื้อ ขาย จำหน่าย นำเข้า พามาจาก ส่งออกไป รับไว้ หน่วงเหนี่ยวกักขัง ซ้อนเร้น
2. วิธีการ (Means) ได้แก่ การใช้อุบาย หลอกลวง บังคับ ชักจูง ยุยง ส่งเสริม ใช้กำลังประทุษร้าย ชูเชิญว่าจะใช้กำลังประทุษร้าย ใช้อำนาจครอบงำผิดทำนองธรรม ช่มชืนใจ และ
3. วัตถุประสงค์ (Purposes) คือ เพื่อแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบจากเหยื่อ เช่น การนำตัวไป เพื่อสนองความใคร่ เช่น การนำตัวไปเพื่อสนองความใคร่ เพื่อการอนาจารหรือทำการค้าประเวณี เอาตัวลงเป็นทาสหรือมีฐานะคล้ายทาส กดขี่แรงงานและตัดอวัยวะ

หลักสำคัญของการแก้ไขกฎหมายป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์

คณะรักษาความสงบแห่งชาติ ได้มีคำสั่งที่ 68/2557 เรื่อง มาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการแก้ไขปัญหาระยะที่ 1 เป็นการชั่วคราว ลงวันที่ 27 มิถุนายน พ.ศ. 2557 สอดคล้องกับนโยบาย ยุทธศาสตร์ และมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ถึง 2559 โดยให้ความสำคัญ 5 ด้าน ได้แก่ 1) การป้องกัน 2) การดำเนินคดี 3) การคุ้มครองช่วยเหลือ 4) การพัฒนาโลกเชิงนโยบายและการขับเคลื่อน และ 5) การบริหารข้อมูล

โดยได้กำหนดมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์และการแก้ไขปัญหาระยะที่ 1 ส่งผลทำให้หน่วยงานที่มีส่วนสำคัญคือ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ได้ดำเนินการขอแก้ไขเพิ่มเติมกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ และคณะรัฐมนตรีได้อนุมัติหลักการร่างพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. เพื่อเสนอให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณาต่อไป โดยมีสาระสำคัญ สรุปได้ดังนี้

1. การเพิ่มประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์ และเป็นการสร้างแรงจูงใจให้ประชาชน ผู้พบเห็นแจ้งข้อมูลต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ หรือฝ่ายพนักงานฝ่ายปกครองหรือตำรวจ โดยใช้หลักความสุจริตย่อมได้รับความคุ้มครอง
2. กำหนดให้ทรัพย์สินที่รับได้จากการกระทำความผิดค้ามนุษย์ ซึ่งเป็นความผิดฐานตามกฎหมายป้องกันและปราบปรามการฟอกเงิน ให้นำกึ่งหนึ่งมาจัดใช้เป็นค่าสินไหมทดแทนให้กับผู้เสียหายและหากยังมีเหลือให้นำเข้ากองทุนเพื่อการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
3. การเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายในการเข้าตรวจตราและหากพบการกระทำความผิดค้ามนุษย์ แต่ไม่สามารถชี้แจงหรือพิสูจน์ได้ว่าไม่ได้กระทำความผิดค้ามนุษย์ให้ปิดสถานประกอบการ โรงงาน อาคาร หรือสั่งห้ามใช้เรือ และยานพาหนะเป็นการชั่วคราว
4. การเพิ่มบทลงโทษสูงขึ้นกรณีที่ทำให้ผู้เสียหายได้รับบาดเจ็บสาหัส หรือถึงแก่ความตายและเพิ่มโทษปรับให้สูงขึ้นเพราะการค้ามนุษย์มีผลประโยชน์ทางเศรษฐกิจสูง เพื่อยับยั้งและลดแรงจูงใจในการค้ามนุษย์

ข้อสังเกตของคณะกรรมการวิสามัญ สถานิติบัญญัติแห่งชาติ

1. การเพิ่มบทบัญญัติในการกำหนดมาตรการเพิ่มอำนาจทางปกครองให้แก่เจ้าหน้าที่ โดยให้นายกรัฐมนตรีออกประกาศกำหนดโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี
2. บทบาทของเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัตินั้นต้องมีความเข้าใจในเจตนารมณ์ของกฎหมายอย่างถ่องแท้ เพื่อไม่ให้สถานประกอบกิจการ โรงงาน และยานพาหนะใด ๆ ที่อยู่ภายใต้มาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ได้ดำเนินการโดยสุจริตเป็นปกติ ต้องได้รับผลกระทบจากการปฏิบัติงานของเจ้าหน้าที่
3. ทำความเข้าใจกับบรรดาตัวแทนของหน่วยงาน ตัวแทนธุรกิจที่มีบทบาทสำคัญต่อเศรษฐกิจของประเทศ เช่น ผู้แทนสภาอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย สภาหอการค้าแห่งประเทศไทย และสภาอุตสาหกรรมท่องเที่ยวแห่งประเทศไทย โดยต่างเห็นด้วยกับมาตรการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ เพื่อให้การบังคับใช้กฎหมายเกิดประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น
4. ควรมีการประชาสัมพันธ์และเผยแพร่ลักษณะการกระทำความผิดฐานค้ามนุษย์เพื่อให้เกิดความเข้าใจที่ตรงกันและมีประสิทธิภาพในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ถึงขั้นตอนในการปฏิบัติของการบังคับใช้กฎหมายทั้งอาญาและทางปกครองโดยจัดทำคู่มือเพื่อใช้ประกอบในการปฏิบัติตามกฎหมาย

รายงานการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2558 กรณีสหรัฐอเมริกาลดลำดับประเทศไทยอยู่ใน Tier 3 ในส่วนที่เกี่ยวข้องดำเนินคดี

จากการที่มีการจัดทำรายงาน Trafficking in Persons Report 2015 หรือ (TIP report 2015) ของรัฐบาลสหรัฐอเมริกาได้รายงานสถานการณ์การค้ามนุษย์ประจำปี พ.ศ. 2558 ประเทศไทยถูกจัดให้อยู่ในบัญชีกลุ่มที่ 3 (Tier 3) โดยประเทศไทยอยู่ในบัญชีกลุ่มที่ 3 ติดต่อกันเป็นปีที่สองนับตั้งแต่ พ.ศ. 2557 โดยกล่าวหาว่าประเทศไทยดำเนินการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์ ไม่สอดคล้องกับมาตรฐานขั้นต่ำของกฎหมายการป้องกันเหยื่อจากการค้ามนุษย์ ค.ศ. 2000 (The Trafficking Victims Protection Act of 2000) และไม่มี ความพยายามแก้ไขปัญหาดังกล่าว โดยมีประเด็นที่สำคัญ โดยกล่าวหาว่าประเทศไทยเกี่ยวข้องกับ การทำงานของเจ้าหน้าที่ผู้บังคับใช้กฎหมาย โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมายปราบปรามการค้ามนุษย์ยังคงไม่เพียงพอ ปัญหาการค้ามนุษย์ที่เข้ามาสู่ประเทศไทยนั้น เส้นทาง การลำเลียงแรงงานข้ามชาตินั้นเป็นทั้ง ต้นทาง ปลายทาง และทางผ่านสำหรับการค้ามนุษย์โดยมีกลุ่มอิทธิพลทางธุรกิจอยู่เบื้องหลัง การบังคับใช้ แรงงานอย่างผิดกฎหมาย ปัญหาการใช้แรงงานในธุรกิจประมง และธุรกิจอื่น ๆ ที่ต้องใช้แรงงาน

รัฐบาลไทยได้ตอบสนองอย่างแข็งขันในการมุ่งมั่นที่จะต่อต้านการค้ามนุษย์ อย่างไรก็ตามรัฐบาลไทย ได้มีการดำเนินคดีต่อผู้สื่อข่าวและนักบรรณาธิการที่ออกมาเปิดโปงนักค้ามนุษย์ หากรัฐบาลไทยยังไม่แก้ไข ปัญหาต่าง ๆ ดังที่กล่าวมาทั้งหมด ย่อมส่งผลกระทบต่อธุรกิจหลักของประเทศไทย คือ ธุรกิจการประมง

ผลเสียหายจากการที่ต่างประเทศจะไม่ซื้ออาหารทะเลจากประเทศไทย ทำให้ธุรกิจประมงของประเทศไทยเสียหายมากกว่า 2 แสนล้านบาทต่อปี²

ประเทศไทยกับความพยายามในการแก้ไขปัญหาการค้ามนุษย์

การกำหนดมาตรการเร่งด่วนในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของคณะกรรมการรักษาความสงบแห่งชาติ รวมไปถึงการดำเนินคดีตามกฎหมายกับเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เกี่ยวข้องกับการค้ามนุษย์ ด้วยเหตุนี้รัฐบาลจำเป็นต้องเร่งปรับปรุง วิธีการต่าง ๆ ให้สอดคล้องกับการดำเนินงานของคณะกรรมการระดับชาติ 2 คณะ ได้แก่

1. คณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปคม.) มีนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน
2. คณะกรรมการประสานและกำกับการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ปกค.) มีรองนายกรัฐมนตรีเป็นประธาน

ทั้งนี้เพื่อให้การแก้ปัญหาดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็ว โดยให้ทุกส่วนราชการบูรณาการความร่วมมือในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ในทุกมิติ โดยเฉพาะการบังคับใช้กฎหมาย การนำตัวผู้กระทำความผิดมาลงโทษ การคุ้มครองช่วยเหลือผู้เสียหายโดยคำนึงถึงศักดิ์ศรีและความเท่าเทียมของมนุษย์ การป้องกันไม่ให้กลุ่มเสี่ยงทั้งคนไทยและคนต่างด้าวตกเข้าสู่การค้ามนุษย์ และประสานความร่วมมือกับประเทศต้นทางและปลายทาง โดยเน้นในส่วนสำคัญดังต่อไปนี้

1. การแต่งตั้งคณะกรรมการนโยบายการจัดการปัญหาแรงงานต่างด้าวและการค้ามนุษย์ เพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551
2. การแต่งตั้งคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ตามพระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551 โดยมีส่วนสำคัญในการผลักดันให้มีการแก้ไขกฎหมายว่าด้วยป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ฉบับปัจจุบัน คือ ฉบับที่ 2 นี้ ตลอดจนมีการแต่งตั้งคณะกรรมการอีกหลายคณะสอดคล้องกับการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์
3. มีระบบติดตามการดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ โดยรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์ได้จัดตั้งศูนย์ปฏิบัติการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ หรือ War Room โดยจัดประชุมเป็นประจำทุกวัน ทั้งนี้เพื่อให้การสั่งการและการแก้ไขปัญหาได้ทันท่วงที
4. การปราบปรามการทุจริตคอร์รัปชันของเจ้าหน้าที่รัฐ โดยมุ่งเน้นการสร้างธรรมาภิบาลในการบริหารงานและส่งเสริมการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนในการตรวจสอบและเฝ้าระวัง โดยได้อนุมัติงบประมาณเพื่อเพิ่มอัตรากำลังเพิ่มมากขึ้น

² ที่มา : รายงานค้ามนุษย์ปี 58 สหรัฐอเมริกาจัดอันดับไทยอยู่บัญชีรั้งท้ายปีที่ 2 ติดต่อกัน. สืบค้น 5 ตุลาคม 2558 จาก

5. การพัฒนาระบบฐานข้อมูลการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของไทยให้มีความทันสมัยและมีประสิทธิภาพ ตลอดจนมีการฝึกอบรมบุคลากรอย่างสม่ำเสมอ

6. การปรับปรุงการดำเนินคดีและการบังคับใช้กฎหมายเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพ โดยเพิ่มแผนกคดีค้ามนุษย์ขึ้นในศาลอาญา เพื่อให้ทันต่อสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่มีกระบวนการทำความผิดที่สลับซับซ้อน

7. ความร่วมมือระหว่างประเทศในการดำเนินคดี โดยสำนักงานตำรวจแห่งชาติได้ทำความตกลงกับ (United Nations Office on Drugs and Crime: UNODC) จัดทำโครงการ PATROL กับประเทศเพื่อนบ้าน เพื่อประสานการปฏิบัติงานและเพิ่มประสิทธิภาพการป้องกันและปราบปรามอาชญากรรมข้ามชาติโดยเฉพาะการค้ามนุษย์

ข้อสรุปและข้อเสนอแนะของผู้ศึกษา

ปัญหาการใช้แรงงานในธุรกิจประมง จะเห็นได้ว่าการใช้แรงงานที่ผิดกฎหมายเป็นลักษณะการค้ามนุษย์ ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากการใช้แรงงานต่างด้าวที่มีผลประโยชน์ในธุรกิจการค้ามนุษย์ เป็นปัญหาที่ซับซ้อนไม่สามารถแก้ไขได้ด้วยประเทศหนึ่งประเทศใดเพียงลำพัง ปัญหาดังกล่าวเกิดขึ้นจากปัจจัยภายนอกก่อให้เกิดปัญหาติดตามมามากมายไม่ว่าปัญหาที่เกิดจากผู้มีอิทธิพลจากธุรกิจการค้ามนุษย์ ดังนั้นจำเป็นที่ประเทศไทยต้องสร้างมาตรฐานการป้องกันที่มีความทันสมัย ไม่ว่าจะการแก้ไขกฎหมายที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้เกิดสภาพบังคับทางกฎหมายตามหลักสิทธิมนุษยชน ในขณะเดียวกันความพร้อมด้านงบประมาณที่ต้องใช้จ่ายในการจับกุมการที่มีความเชี่ยวชาญในทางกฎหมายและการเข้าถึงปัญหาด้วยการทำงานอย่างมีจรรยาบรรณ มีความเที่ยงธรรมในการปฏิบัติงาน ทั้งหมดก็เพื่อลดแรงกดดันไม่ให้มีการค้ามนุษย์ โดยการปราบปรามอย่างจริงจัง ต่อเนื่องและตรงตามหลักสากลเพื่อลดแรงกดดันในการกล่าวอ้างในแง่เรื่องสิทธิมนุษยชนในการกล่าวอ้างเพื่อสร้างแรงกดดันให้กับประเทศไทย ในการสร้างมาตรการกีดกันในด้านอื่นๆ ต่อไป ไม่ว่าจะเป็นการกีดกันทางด้านเศรษฐกิจจากประเทศกลุ่มเศรษฐกิจขนาดใหญ่ที่จะติดตามมา หากสถานการณ์ปัญหาการใช้แรงงานในธุรกิจประมงของไทยไม่ได้รับการแก้ไขในทางที่ถูกต้อง

ประเทศไทยย่อมได้รับผลกระทบจากปัญหาดังกล่าวอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นรัฐบาลไทยตระหนักถึงสภาพปัญหาของการค้ามนุษย์และได้นำข้อมูลจากรายงานการค้ามนุษย์และข้อเสนอแนะขององค์การสหประชาชาติ และรายงานของประเทศสหรัฐอเมริกา เพื่อนำไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปัญหาดังกล่าวอย่างจริงจัง ภายใต้หลักการ 5P (ด้านนโยบายและกลไกการขับเคลื่อนไปสู่การปฏิบัติ ด้านการดำเนินคดีและการบังคับใช้กฎหมาย ด้านการคุ้มครองช่วยเหลือ ด้านการป้องกัน ด้านความร่วมมือกับทุกภาคส่วนและความร่วมมือระหว่างประเทศ) เพื่อให้เป็นไปตามนโยบาย ยุทธศาสตร์ และสอดคล้องกับมาตรการในการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ที่ได้กำหนดกรอบการดำเนินงานเป็นเวลา 5 ปี โดยล่าสุดได้กำหนดกรอบไว้ตั้งแต่ พ.ศ. 2554 ถึง 2559 เพื่อให้สามารถกำหนดรูปแบบการทำงานให้สอดคล้องกับสถานการณ์การค้ามนุษย์ที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็วและมีความซับซ้อนมากขึ้น

บรรณานุกรม

- กระทรวงการต่างประเทศ. (30 มกราคม 2558). การดำเนินงานด้านการป้องกันและปราบปราม
การค้ามนุษย์. สืบค้น 12 พฤษภาคม 2558 จาก <http://www.mfa.go.th>
- ณัฐยา วิริวิทยา. (2553). ปัญหาอุปสรรคของเจ้าพนักงานตำรวจต่อการป้องกันปราบปรามการค้ามนุษย์ :
ศึกษาเฉพาะกรณีพื้นที่กรุงเทพมหานคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, คณะสังคมสงเคราะห์ศาสตร์, ภาควิชาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์.
- ประชาไท. (28 กรกฎาคม 2558). รายงานค้ามนุษย์ปี 58 สหรัฐอเมริกาจัดอันดับไทยอยู่บัญชีร้ายท้ายปีที่ 2
ติดต่อกัน. สืบค้น 5 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.prachatai.com>
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและ
ปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์. คำแปลอย่างไม่
เป็นทางการ จัดทำโดย พม. ประเทศไทย (กลุ่มที่ 3*). สืบค้น 12 พฤษภาคม 2558 จาก
<http://www.nocht.m-society.go.th>
- สำนักงานเลขาธิการคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ ศูนย์ปฏิบัติการป้องกันและ
ปราบปรามการค้ามนุษย์แห่งชาติ กระทรวงการพัฒนาและความมั่นคงของมนุษย์. รายงานผลการ
ดำเนินงานป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ของประเทศไทย ประจำปี 2557. สืบค้น 12
พฤษภาคม 2558 จาก <http://www.nocht.m-society.go.th>
- สภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (24 มีนาคม 2558). รายงานของคณะกรรมการวิสามัญพิจารณาร่าง
พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ ..) พ.ศ. (น. 1-17). กรุงเทพฯ:
กองการพิมพ์.
- ผู้จัดการออนไลน์. (10 สิงหาคม 2558). ปธ. ศาลฎีกาเปิดแผนคดีค้ามนุษย์ คดีทุจริต และคดียาเสพติด.
สืบค้น 5 ตุลาคม 2558 จาก <http://www.maanger.co.th/>
- “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ พ.ศ. 2551” (6 กุมภาพันธ์ 2551). ราชกิจจานุเบกษา,
เล่ม 125 ตอนที่ 29ก, น. 28.
- “พระราชบัญญัติป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2558” (28 เมษายน 2558).
ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 132 ตอนที่ 34ก, น. 27.
- อีเลน เพียร์สัน, (2545). การค้ามนุษย์ สิทธิมนุษยชน กับนิยามใหม่ของการคุ้มครองผู้ตกเป็นเหยื่อ
แปลโดย กุลวดี ทองไพบูลย์. กรุงเทพฯ: มูลนิธิผู้หญิง. น. 22.
- อำนาจ เนตยสุภา. (2552). แนวคิดและทฤษฎีเกี่ยวกับการค้ามนุษย์. วารสารวิชาการนิติศาสตร์
มหาวิทยาลัยทักษิณ. ปีที่ 2 (ฉบับที่ 3), น. 9-28.